

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

	<i>Попко Є.Ю.</i>	
ОБЛІКОВО-ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ.....		118
	<i>Прийдак Т. Б., Федоренко С., Коваленко М.</i>	
ВІДОБРАЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАПАСИ У ФІНАНСОВІЙ ЗВІТНОСТІ.....		121
	<i>Прокопишин О.С., Земан С.В.</i>	
АУТСОРСИНГ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ОБЛІКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....		123
	<i>Різницька О. В. Науковий керівник – Прийдак Т. Б.</i>	
ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....		126
	<i>Романченко Ю. О.</i>	
ОПРИБУТКУВАННЯ ІМПОРТНИХ ТОВАРІВ: ОБЛІКОВИЙ АСПЕКТ.....		128
	<i>Сидоренко Л.О. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
СУЧАСНІ КОНЦЕПЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ.....		131
	<i>Соломка В.Ю. Науковий керівник – Назаренко І.М.</i>	
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ОСОБЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ.....		132
	<i>Тараненко Я. І. Науковий керівник - Пономаренко О.Г.</i>	
АЛЬТЕРНАТИВНІ ВАРІАНТИ ОБЛІКУ РЕЗЕРВУ СУМНІВНИХ БОРГІВ.....		135
	<i>Терещук Н. В.</i>	
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ В АГРАРНОМУ, ФІНАНСОВОМУ, ІНФРАСТРУКТУРНОМУ, СЕРВІСНОМУ ТА ІНШИХ СЕКТОРАХ ЕКОНОМІКИ.....		137
	<i>Тищенко Д. Р., Усенко Ю. В. Науковий керівник – Яловега Л. В.</i>	
НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ) ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ		140

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

конкурентоспроможності підприємств і сільських територій, покращення інвестиційної привабливості останніх, зростання внутрішнього споживчого попиту тощо), але й соціальних (підвищення рівня добробуту сільських жителів, створення нових робочих місць, розвиток об'єктів соціально-економічної інфраструктури, активізацію місцевих ініціатив, покращення людського капіталу в сільській місцевості, зниження темпів міграції та ін.) проблем.

Список використаних джерел:

1. Бачурін Д. А., Рибінцев Є. В. Перспективи розвитку сільського господарства України у контексті ефективності менеджменту аграрних підприємств. *Вісник Житомирського національного агроекологічного університету*. 2018. № 1- 2(2). С. 53-59.

2. Як перевести аграрну компанію на євро стандарти. Агробізнес сьогодні. URL: <http://agro-business.com.ua/agro/kermokerivnyka/item/2009-iaak-perevesty-ahhrarnu-kompaniiu-na-ievrostandarty.html> (дата звернення 01.03.2020).

3. Інформація про інвестиційні проекти, які реалізуються в агропромисловому комплексі станом на 1 липня 2018 року. *Міністерство аграрної політики та продовольства України*. URL: <http://minagro.gov.ua/monitoring?nid=20665> (дата звернення 01.03.2020).

Тищенко Д. Р., Усенко Ю. В., здобувачі СВО магістр спеціальності 071 Облік і оподаткування факультету обліку та фінансів
Науковий керівник – **Яловега Л. В.**, к.е.н, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, Полтавська державна аграрна академія

**НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБЛІКУ ЗНОСУ (АМОРТИЗАЦІЇ)
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ**

Основними нормативними документами, що регламентують облік зносу (амортизації) основних засобів та їх відображення у міжнародній фінансовій звітності є: М(С)БО 16 «Основні засоби» (далі – М(С)Ф316), а у вітчизняному – П(С)БО 7 «Основні засоби» (далі П(С)БО 7) та Податковий кодекс України.

Загальні правила обліку основних засобів, як найбільшу складову групи необоротних активів, що амортизуються за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (П(С)БО) та Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку певною мірою схожі, проте, водночас між ними існують й певні відмінності, за П(С)БО 7, так і за МСБО 16 до основних засобів належать матеріальні об'єкти, які утримуються для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг, для передачі в оренду або для

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»

адміністративних цілей, і використовуватимуться, як очікується, протягом більше ніж одного періоду. Спільним для міжнародного та національного стандартів є те, що основні засоби визнаються при виконанні двох умов. По-перше, якщо існує ймовірність, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з використанням таких активів. По-друге, собівартість (первісна вартість) таких активів повинна бути достовірно визначена [1].

Водночас облік операцій з основними засобами за М(С)ФЗ 16 та П(С)БО 7 мають відмінності, які слід врахувати при трансформації бухгалтерського обліку. Це стосується, зокрема, питання вартісної межі для об'єкта основних засобів. Ні один із стандартів не встановлює такого обмеження. Насамперед, це пов'язано зі значним коливанням такої межі в залежності від особливостей виду економічної діяльності, технологічного процесу та інших умов функціонування підприємства.

Порядок нарахування та відображення в обліку зносу (амортизації) розглядається в обидвох стандартах. При цьому кількість методів амортизації у МСБО 16 менше, ніж у П(С)БО 7. Міжнародний стандарт передбачає можливість застосування: прямолінійного методу, методу зменшення залишку та методу суми одиниць продукції. На величину фінансового результату підприємства впливає ліквідаційна вартість об'єкта, і її необхідно враховувати на підставі бухгалтерських документів, які складаються у кінці терміну експлуатації об'єкта. Разом із тим, МСБО 16 рекомендує переглядати ліквідаційну вартість і термін корисної експлуатації активу частіше, зокрема, на кінець кожного фінансового року під час інвентаризації об'єктів основних засобів.

Різниця між положеннями П(С)БО 7 та МСБО 16 полягає також щодо початку нарахування амортизації. П(С)БО 7 визначено, що амортизація нараховується, починаючи з місяця, наступного за місяцем зміни строку корисного використання. МСБО 16 передбачає, що амортизацію активу починають, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та знаходиться у стані, в якому він придатний до експлуатації. Це означає, що відповідно до вимог МСБО 16 амортизацію слід нараховувати не тільки за повний, але й за частину місяця, в якому розпочато експлуатацію об'єкта основних засобів [3].

Слід також враховувати, що згідно з П(С)БО 7 нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації. Проте за нормами МСБО 16 амортизацію не припиняють, коли актив не використовується або вибуває з активного використання, поки він не буде амортизований повністю. Водночас, якщо амортизація нараховується з використанням методу суми одиниць продукції, то

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»

вона може дорівнювати нулю під час простою або відсутності виробництва.

Також, у П(С)БО 7, як і у М(С)БО 16, строки корисного терміну експлуатації основних засобів залишені на розсуд підприємства, однак у процесі їх визначення, варто зважати на вимоги податкового законодавства [1]. На практиці у процесі визначення терміну корисного використання (експлуатації) враховується: очікуване використання об'єкта підприємством з урахуванням його потужності або продуктивності; фізичний та моральний знос, що передбачається; правові або подібні обмеження щодо термінів використання об'єкта та інші фактори.

Строк корисного використання активу може змінюватись:

- у разі зміни технології виробництва або зміни попиту на ринку продукції, що виробляється за допомогою цього активу;
- у разі капіталізації витрат, що покращують стан даного активу [3].

Відповідно до П(С)БО 7 «Основні засоби» передбачено п'ять методів нарахування амортизації, втім, у Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність зустрічається вимога, що національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку не повинні суперечити міжнародним стандартам. Однак, у М(С)БО 16 «Основні засоби» означено лише три методи (прямолінійним метод, метод зменшення залишку та метод сум одиниць продукції). Також для опису методів амортизації використано тлумачення, відмінне від тлумачення в національного стандарту. Тим не менш, методи амортизації у П(С)БО 7 визначено, і обирати потрібно господарюючим суб'єктам саме з них.

Згідно з Податковим кодексом України (далі – ПКУ), амортизації підлягають [2]:

- витрати на придбання основних засобів, нематеріальних активів та довгострокових біологічних активів для використання в господарській діяльності;
- витрати на самостійне виготовлення основних засобів, нематеріальних активів, вирощування довгострокових біологічних активів для використання в господарській діяльності, в тому числі витрати на оплату заробітної плати працівникам, які були зайняті на виготовленні таких основних засобів;
- витрати на проведення ремонту, реконструкції, модернізації та інших видів поліпшення основних засобів, що перевищують 10 відсотків сукупної балансової вартості всіх груп основних засобів, що підлягають амортизації;
- витрати на капітальне поліпшення землі, не пов'язане з будівництвом, а саме іригацію, осушення та інше подібне капітальне поліпшення землі;
- сума переоцінки вартості основних засобів;

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

- вартість безоплатно отриманих об'єктів енергопостачання, газо- і теплозабезпечення, водопостачання, каналізаційних мереж, побудованих споживачами на вимогу спеціалізованих експлуатуючих підприємств згідно з технічними умовами на приєднання до вказаних мереж або об'єктів.

У разі коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів у бухгалтерському обліку менші ніж мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів, то для розрахунку амортизації використовуються строки, встановлені цим підпунктом. За умови, коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів у бухгалтерському обліку рівні або є більшими, ніж ті, що встановлені цим підпунктом, то для розрахунку амортизації використовуються строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів, встановлені в бухгалтерському обліку.

Наразі збільшення кількості груп основних засобів та встановлення мінімально припустимого строку їх корисного використання відбулося задля забезпечення зближення податкової та бухгалтерської класифікації основних засобів. До того ж, земельні ділянки (група 1) та природні ресурси (група 13) не мають мінімально припустимого строку використання. Так, згідно з пп. 14.1.138.3 ПКУ на основні засоби цієї групи амортизацію не нараховують [2]. Всі витрати, пов'язані з поліпшенням земельних ресурсів, направляють на збільшення вартості тієї культури, яка вирощується на цій землі.

Отже, зауважимо, що між вітчизняними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку існує низка спільних ознак. Проте у питаннях оцінки, переоцінки основних засобів, визнання їх первісної вартості, амортизації та вибуття є певні відмінності, що потребує узгодження критеріїв визнання основних засобів та склад їх об'єктів у П(С)БО 7 з МСБО 16.

Список використаних джерел:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» URL: <http://www.minfin.gov.ua>. (дата звернення 15.03.2020).
2. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 р. *Верховна Рада України*. URL:<http://www.zakon.rada.gov.ua>. (дата звернення 14.03.2020).
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства Фінансів України № 92 від 27 квітня 2000 р. *Верховна Рада України*. URL:<http://www.zakon.rada.kiev.ua>. (дата звернення 15.03.2020).

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

Трум О. Ю., здобувач вищої освіти СВО – магістр,
спеціальність 071 Облік і оподаткування,
Науковий керівник – *Дубініна М. В.*, д.е.н, професор, зав.кафедри
обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

На сьогодні існує об'єктивна необхідність дослідження швидких та глобалізаційних процесів розвитку суспільства. Погіршення еколого-економічної ситуації є причиною ряду безповоротних процесів, що беззаперечно потребують швидкого реагування.

З метою нівелювання негативних наслідків та попередження майбутніх загроз у довгостроковій перспективі все більше підприємств різних форм господарювання приєднуються до концепції сталого розвитку, що поєднує рівномірний розвиток економічного, екологічного та соціального аспектів розвитку суспільства.

Питанням інтеграції концепції сталого розвитку в діяльність підприємств присвячено праці вітчизняних та іноземних науковців, серед яких: І. Запатріна [1], О. Веклич, Е. Гірусова, О. Будько [2], Б. Данилишина, Г. Дейлі, Л. Мельника, О. Карінцевої, Ж. Сіднева [4], Г. Платонова. Проте потребують подальшого вивчення питання розвитку діяльності підприємств орієнтованих на сталий розвиток.

Концепція сталого розвитку передбачає виділення трьох підходів: економічного, соціального та екологічного, що відображають їх особливу значимість, наявність між ними взаємозв'язку і взаємозалежності, водночас ігнорування хоча б однієї з них може підірвати загальну стійкість системи (рис. 1).

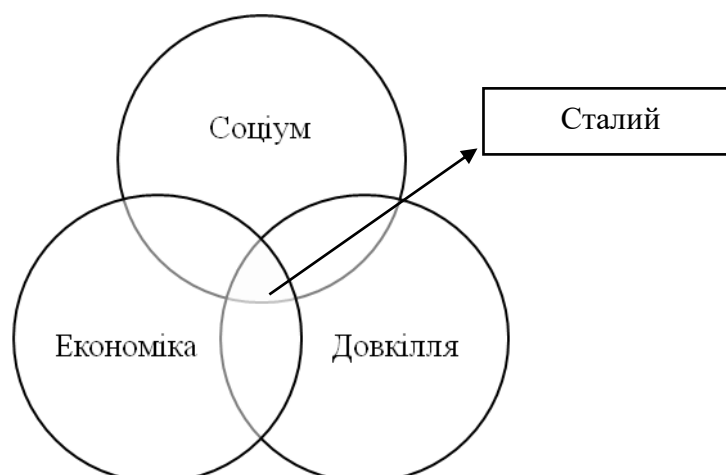

Рисунок 1 – Концепція сталого розвитку